

1552/1876. HM. eln. körrendelet

az erdélyi és horvát-szlavonországi csendőrség magyar kormány általi átvételének tárgyában

Ő csász. és apost. kir. Felsége, folyó évi márczius hó 27-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy a cs. kir. 8. és 10. számú országos csendőrségi parancsnokságok folyó évi május 1-jével mindazon ügyekre nézve, melyek az ideig a cs. és királyi közös hadügyminisztérium által kezeltettek, a m. kir. honvédelmi miniszter alá helyeztessenek.

1. Ezen országos csendőrségi parancsnokságok folyó évi május hó 1-jétől következőleg fognak neveztetni:

a 8-ik számú csendőrség parancsnoksága: „magyar királyi horvát-szlavon csendőrség parancsnoksága”

a 10-ik számú: „magyar királyi erdélyi csendőrség parancsnoksága”

Az írásbeli ügyvitel e parancsnokságok és a magyar illetőleg horvát-szlavon országos kormány és ezek közegei között – 1876-ik évi május hó 1-jétől kezdve – magyar, illetőleg horvát.

2. a hivatalos érintkezés a nevezett csendőrparancsnokságok és alosztályaik között szabályosan a magyar, illetőleg a horvát nyelven eszközöltetik; tekintettel azonban az átmeneti időszakbani nehézségekre, a hol az nem eszközölthetnék, egyelőre az eddigi nyelven is teljesíthető.

3. A ruházatnál következő változások eszközözendők:

a, a kalapra a gránát helyett, a magyar állam címere jön;

b, a legénységi táborig sapkára oly jelvény, mint a honvéd legénység táborig sapkáján;

c, a köpenyre és kabátra a honvédségi köpenyen használt alakú gombok;

d, a tisztí és legénységi zubbonyra oly zsinórzat és gombok, mint a honvédtisztí és legénységi zubbonyra előírják.

4. A jelenleg az országos csendőrségi parancsnokságoknál szolgáló tiszték és havidíja egyének, minden jogigényeikkel a magyar kir. kormány által véglegesen átvétetnek.

Azok, kik felülvizsgálat folytán vagy a nélkül nyugdíjaztatnak, nyugdíjilletékeiket a magyar kir. kormánytól illetőleg a horvát-szlavon országos kormányzattól húzzák.

Addig is, míg a csendőrség egyéni ellátási igényeire nézve a törvényhozás véglegese nem intézkedend: a nevezett csendőrségi parancsnokságok tisztjei és havidíjas egyénei esetleges nyugdíjaztatásuk alkalmával, ellátási igényükre nézve éppúgy fognak tekinteni, mint ugyanazon rendfokozatú és állású honvéd tiszték és havidíjas egyének; tovább, hogy a nyugdíjazandó csendőr tiszték, a csendőrség végleges és törvényszerű szervezéséig a személyes pótlékban is az eddigi mérv szerint fognak részesítettni; és végre, hogy a rokkanttá vélt csendőrségi legénységekre, a jelenleg érvényes ellátási szabályok csak azon esetben fognak alkalmaztatni, ah az 1875-ik évi LI. t. cz. határozványai nekik nagyobb előnyt nem nyújthatnak.

5. Azon tiszték és havidíjas egyének, kik a nevezett országos csendőrségi parancsnokságoknál tovább szolgálni nem óhajtanak, hanem a közös hadserege átlépni kívánnak, megmaradnak egyelőre a csendőrségi parancsnokság állományában, de a közös hadsereg valamelyik csapattestéhez, legfelebb 6 havi próba-szolgálatra beosztatnak, mely idő alatt ők rendfokozatukhoz mért azon csapattestnek, melyhez beosztva vannak, illetékeiben (a közös hadsereg számára érvényes illeték-szabályzat szerint) a bevonulásukra következő hó 1-től kezdve terhére részesítettnek.

Ha ily tiszték és havidíjas egyének a pobaszolgálat alatt a követelményeknek meg nem felelnek, akkor azok ismét a m. kir. kormány rendelkezésére bocsáttatnak, és a felmentésükre

a következő hó 1-jével illetékeik a magyar királyi kormány által folyósíttatnak, és esetleges nyugdíjaztatásuknál, nyugdíj-illetékük kiszámításánál, melyek egészében a magyar kormányt terhelendik, a próbaszolgálatban töltött idő hozzászámíttatik.

A próbaszolgálatnál a követelményeknek megfelelt tiszték és havidijas egyének, minden jogigényeikkel, a közös hadsereg által véglegesen átvétettnek, netáni nyugdíjazásuk esetében reájuk az 1875-ik évi LI-ik magyar törvényzikk alkalmaztatni fog, és nyugdíjilletékeik kiszámításánál, melyek viszont egészében a közös hadsereg költségvetését terhelendik, a csendőrségnél töltött idő hozzászámíttatik.

A próbaszolgálat végett a közös hadsereghez beosztandó tiszték és havidijas egyének utazási költségei az odamenetnél a m. kir. kormánynak, az esetleges visszajövetelnél pedig a közös hadsereg költségvetését terhelendik.

Ha a m. kir. kormány azon engedménye daczára, mely szerint a nevezett csendőrségi parancsnokságoknál szolgáló oly tiszték és havidijas egyének átvételére is késznek nyilatkozott, kik nem a magyar állam polgárai, vagy pedig az illető hivatalos nyelvben elegendő járatossággal nem bírnak, mégis a monarchia másik államában levő csendőrséghez való áttétel végett jelentkeznének: erre vonatkozó és szolgálati úton beterjesztendő folyamodványaik a cs. kir. honvédelmi minisztériumnak át fognak adatni és a további elhatározás a honvédelmi miniszterek közös megegyezésére bizatik.

7. A törvénykezési és bünyenyítő szabályokat illetőleg minden a m. kir. csendőrségi parancsnokságok kötelékében álló egyén, bünyenyekben a katonai törvényeknek és fegyelmi szabályoknak oly mérvben rendeltetik alá, a mint ez az 1868-ik évi XLI. törvényzikk által, a tetteges állományban levő magy. Kir. honvédre meghatároztaott.

A bünyenyítő igazságszolgáltatás, a m. kir. honvéd hadbírószágok által gyakoroltatik.

A szabdság-fosztási bünyenyetek a m. kir. honvédség számára fennálló, a bünyenyetek végrehajtására vonatkozó szabályok szerint teljesíttenek.

A m. kir. honvédtiszték számára érvénes becsületügyi eljárást tárgyázó szabványok a m. kir. csendőrség tisztjeire is alkalmaztatnak.

8. A nevezett csendőrségeknél jelenleg szolgáló sorhad- vagy honvédkötelezett minden egyén, véglegesen az illető csendőrségi parancsnoksághoz fog áthelyezettetni; mire nézve a szükséges intézkedések a közös hadügy- és a honvédelmi miniszterek által fognak megtétetni.

9. A csendőrségi legénység kiegészítésének eddigi módozatai:

a, a sorhadkötelezettségük utolsó évének 2-ik felében tartósan szabadságoltatnak;

b, tartalékosoknak, és

c, állandó póttartalékosoknak önkéntes belépése által, ezután is fennmarad.

Tartósan szabadságoltak és tartalékosok, legfelebb 6 havi tartamú megfelelő próbaszolgálat után, a csendőrséghez végleg át fognak helyezettetni.

D, A m. kir. honvédség állományában lévő és legalább 8 heti kiképzésben részesült önként jelentkező egyének a csendőrséghez szintén felvehetők, kik legfelebb 6 havi próbaszolgálat után oda végleg át fognak helyezettetni.

Szabadságolások, fegyvergyakorlatok és ellenőrzési szemlék alkalmával, mind a közös hadsereg, mind a m. kir. honvédség részéről az illetők, a csendőrséghez való belépésre felszólítandók.

Oly egyének, kiknek védkötelezettsége felett végleges határozat még nem hozatott, a csendőrséghez fel nem avathatók.

10. Ha a védkötelezett a csendőrségből kilép: akkor a még fennálló szolgálati kötelezettségének megfelelőleg, a sorhadhoz vagy a m. kir. honvédséghez visszahelyezettetik.

Ha még sorhadi szolgálat-kötelezettségben álló csendőrök felülvizsgálatnak, akkor az illető csendőr katonai szolgálatra való képességének vagy képtelenségének megítélésére a

közös hadsereg részéről egy törzstiszt vagy százados, egy törzsorvos vagy ezredorvos a felülvizsgáló bizottsághoz, az illető katonai állomás-parancsnokság útján meghívandó.

A felülvizsgáló bizottság lelete és indítványa felett az illetékes m. kir. honvédkerületi parancsnokság határoz. Áthelyezési esetekben a felülvizsgálati lajstromnak másolata az áthelyezési okmányokhoz csatolandó.

Ha a csendőr mindenféle katonai szolgálatra végképp alkalmatlannak találtatik, és „rokkán”-nak osztályoztatik, akkor annak áthelyezése a közös hadsereghez, vagy a m. kir. honvédséghez elmarad.

A csendőr-legénység esetleges ellátási igényeit egészében a m. kir. kormány, illetőleg a horvát kormányzat viseli.

11. A 8. 9. És 10. Pontban a csendőr-legénységre vonatkozó határozványok csakis a csendőrség végleges és törvényszerű szabályozásáig maradnak érvényben.

Kelt Budapesten, 1876-ik évi április hó 24-én.

Szende Béla s. k.